

## LUCRĂRI DE CONSERVARE ȘI PUNERE ÎN VALOARE A MONUMENTELOR DE CULTURĂ, EFECTUATE ÎN ANUL 1984

### OBIECTIVE DIN BUCUREȘTI

● Clădirea „Carul cu Bere“ (sec. XIX; str. Stavropoleos)

Începerea lucrărilor de reamenajare și de refacere a instalațiilor electrice și de ventilație ale clădirii, de restaurare a componentelor, artistice (picturi murale, pardoseli de ceramică, lambriuri din lemn sculptat, feronerie, vitralii etc.)

Proiect: colectiv condus de Gheorghe Nicolae, Mihai Bucurei, Sorin Ilfoveanu, Ștefan Cițlia, pentru elementele artistice, și de arh. Ion Barabaș, pentru partea de arhitectură

● Sediul Institutului Geologic (b-dul Kiseleff nr. 2)

Continuarea lucrărilor de conservare a monumentului

Proiect: arh. Octav Dimitriu (Institutul de proiectări „Carpați“)

● Casa Grădișteanu (sec. XIX; str. N. Iorga nr. 1)

Începerea lucrărilor de consolidare-conservare

Proiect și execuție: Întreprinderea de administrare a clădirilor (I.A.C.)

● Casa dr. Angelescu (sec. XIX; str. C. A. Rosetti 13)

Lucrări de consolidare-conservare în vederea amenajării în clădire a unei unități speciale de alimentație publică.

Proiect: arh. Gabriel Ghelmegeanu (Institutul de proiectări „Carpați“)

● Casa Toma Stelian (șos. Kiseleff nr. 10)

Terminarea lucrărilor de refacere a arhitecturii interioare și picturii monumentului (sec. XX)

Proiect: Atelierele de proiectare și restaurare ale D.G.D.A.L.

● Casa din str. Bărbăției nr. 38

Terminarea lucrărilor de modernizare-restaurare a monumentului (sec. XIX)

Proiect: D.G.D.A.L.

● Casa „Mița Biciclista“ (str. Cristian Tell nr. 9)

Continuarea lucrărilor de conservare

Proiect: D.G.D.A.L.

● Biserica Sf. Gheorghe Nou

Continuarea amplelor lucrări de conservare și restituire a aspectului original al monumentului: s-au efectuat ridicarea pridvorului până la nivelul cornișei monumentului, tencuieli, cioplitorii în piatră pentru elementele decorative, consolidarea și înălțarea tamburului turlei de pe naos.

Proiect: colectiv coordonat de arh. Șt. Balș

● Casa Vernescu (sec. XIX; Calea Victoriei nr. 133)

Terminarea lucrărilor de consolidare-conservare a picturilor și decorațiilor interioare ale monumentului de arhitectură, operă a arh. Ion Mineu

Proiect: arh. Ioana Juravlea

### OBIECTIVE DIN ȚARĂ

● Biserica Domnească din Curtea de Argeș, județul Argeș

Încheierea lucrărilor de conservare-restaurare a picturilor murale, datind din secolul al XIV-lea, începute în anul 1980, în turla naosului bisericii; continuarea restaurării picturilor naosului.

Proiect: Institutul de arte plastice „N. Grigorescu“ (colectiv condus de Dan Mohanu)

● Biserica lui Ștefan cel Mare din Bacău

Continuarea lucrărilor de pictare a bisericii (autor: prof. Vasile cel Mare)

● Biserica Precista (sec. XV) din Bacău

Continuarea săpăturilor arheologice pentru delimitarea întregii fostei Curți domnești; începerea realizării clopotniței și a împrejmuirii ansamblului

● Biserica Sf. Nicolae din orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej, județul Bacău

Terminarea lucrărilor de consolidare.

Proiect: ing. Alexandru Cișmigiu

● Biserica Mănăstirii Cașin, județul Bacău

Terminarea lucrărilor de consolidare-reparații la biserică; începerea consolidării turnului-clopotniță precum și continuarea lucrărilor de consolidare a zidului de incintă. Continuarea săpăturilor arheologice pentru a vedea dacă în acest ansamblu ar fi fost primul sediu al Academiei Mihăilene

Proiect: arh. Nicolae Diaconu, ing. Alexandru Cișmigiu

● Biserica (sec. XVIII) din satul Pătrășcani, comuna Gheorghe Gheorghiu-Dej, județul Bacău

Începerea lucrărilor de consolidare a monumentului

Proiect: ing. Alexandru Cișmigiu, ing. Mircea Crișan

● Biserica Sf. Voievozi din Tg. Trotuș, județul Bacău

Începerea lucrărilor de consolidare și reparații

Proiect: arh. Nicolae Diaconu

● Complexul Sf. Nicolae Schei din municipiul Brașov

Începerea lucrărilor de reparații la corpurile de clădiri din incinta complexului

● Biserica Neagră, Brașov

Terminarea lucrărilor de consolidări și finisaje operate în interiorul monumentului

Proiect: Herman Fabini

● Biserica evanghelică, municipiul Brașov (str. Karl Marx, nr. 2)

Terminarea lucrărilor de conservare

● Castelul Daniel, comuna Virghiș, județul Covasna

Terminarea lucrărilor de refacere

● Conacul Domokos, comuna Cernat, județul Covasna

Începerea lucrărilor de consolidare-conservare

● Biserica monument istoric din satul Belin, județul Covasna

Începerea lucrărilor de reparații

● Biserica de lemn din comuna Chichîș, județul Covasna

Începerea lucrărilor de reparații și consolidări

● Ansamblul istoric și de arhitectură Stelea din Tirgoviște, județul Dimbovița

Continuarea lucrărilor de consolidare-conservare și restaurare la clădirea datind

din secolul al XV-lea, cu transformări și refaceri din secolele XVII—XIX, unde a funcționat vestita școală grecească și latinească din oraș; împrejmuirea întregului ansamblu; începerea proiectării pentru restaurarea Casei „Nifon“ și a porții de intrare din secolul al XVII-lea, pentru construirea unui mic lapidariu

Proiect: arh. Corneliu Ionescu

● Biserica Crețulescu din Tirgoviște, județul Dimbovița (sec. XVII, XIX)

Lucrări de suprabetonări la bolți, centuri de beton armat la ziduri, tencuieli, reparații la șarpantă, învelitoare și timplărie exterioară

Proiect: arh. C. Ionescu

● Biserica Mănăstirii Dealu, județul Dimbovița

Începerea lucrărilor de pictare din nou a interiorului bisericii (pictor: Sofian Boghiu), în pronaos fiind preconizată pictarea unor portrete de voievozi citori (Mircea cel Bătrîn, Radu cel Mare, Mihai Viteazul, Matei Basarab, Constantin Brîncoveanu) precum și a unor scene istorice legate de viața lui Mihai Viteazul care-și are mormintul în cadrul acestui monument (sec. XV).

● Mănăstirea Strimba (sec. XVI), județul Gorj

Lucrări de consolidare-conservare (executate prin Serviciul tehnic al Mitropoliei Olteniei)

● Ansamblul franciscanilor (sec. XVIII) din Deba, județul Hunedoara

Începerea lucrărilor de consolidare-conservare în vederea amenajării clădirii ca sediu pentru laboratoare de conservare-restaurare a patrimoniului mobil, depozite, săli de expoziție ale muzeului județean

Proiect: arh. Lisiana Călinescu

● Castelul de la Sîntămăria Orlea, județul Hunedoara

Terminarea lucrărilor de conservare-restaurare a monumentului pentru amenajarea unui hotel cu restaurant

Proiect: arh. Lisiana Călinescu

● Palatul Culturii din Iași

Continuarea lucrărilor de consolidare și punere în valoare a monumentului; terminarea restaurării sălii voievozilor

Proiect: Institutul de Proiectări al județului Iași

● Lucrări de protejare și punere în valoare a mormintului dacic de la Cucuteni, județul Iași

● Lucrări de cercetare arheologică și punere în valoare a centrului istoric al Iașilor

● Reședința Bogdăneștilor (sec. XIII—XIV), Cuhea, județul Maramureș

Lucrări de conservare *in situ* și valorificare a vestigiilor reședinței feudale a familiei Bogdăneștilor

● Prefectura veche din Sighetu Marmafiei, județul Maramureș

Continuarea lucrărilor de conservare și valorificare pe profil economic și turistic

Proiect: Centrul de Proiectări al județului Maramureș

● Casa Toldalagi, (str. P-ța Trandafirilor nr. 11), Tg. Mureș, județul Mureș

Lucrări de reparații și conservare a monumentului în stil baroc din sec. XVIII azi



adăpostind secția de etnografie a complexului muzeal județean

● *Castelul din Lăzarea, județul Mureș*  
Continuarea lucrărilor de restaurare a timpanelor pictate ale fațadei castelului; drenarea apelor pluviale etc.

Proiect: arh. Marta Czompo

● *Sediul Taberei de creație „Prietenia” din Lăzarea, județul Mureș*

Începerea lucrărilor de intervenții pentru combaterea ciupercii *Merulius Lacrymans* la monumentul istoric Mănăstirea franciscană, în care este instalată tabăra

Proiect: Marta Czompo

● *Casa lui Petru Rareș din cadrul ansamblului monumental Bistrița, județul Neamț*  
Terminarea lucrărilor de restaurare

Proiect: arh. Șt. Balș și V. Antonescu

● *Ansamblul fostei Mănăstiri Brincoveni, județul Olt*

Lucrări de conservare-restaurare a întregului ansamblu (sec. XVII) care se vor desfășura și în anii următori: fosta casă egumenească ce va fi amenajată ca spațiu muzeal; clădiri de pe latura de sud construite în epoca brincovenească și refăcute în 1846, inclusiv zidurile de incintă și bolnița

Proiect: arh. Ioana Juravlea

● *Biserica Domnească, orașul Caracal, județul Olt*

Terminarea lucrărilor de conservare-restaurare a monumentului construit de Mihai Viteazul (invelitoare, tencuie, pardoseli și împănare)

Proiect: arh. Ioana Juravlea

● *Ansamblul muzeal Nicolae Iorga din Vălenii de Munte, județul Prahova*

Continuarea lucrărilor de restaurare la clădirile anexă construite de marele istoric în continuarea vechii clădiri din sec. XVIII

Consolidarea și restaurarea picturilor interioare

● *Castelul Iulia Hasdeu, Cimpina, județul Prahova*

Lucrări de protejare

● *Castelul Filipescu din Mănești*

● *Biserica din satul Bălțița, comuna Mănești, județul Prahova*

Terminarea lucrărilor de conservare-restaurare a picturilor de epocă brincovenească

Proiect: pictor restaurator Gheorghe Nicolae

● *Castrul roman Porolissum, județul Sălaj*

Execuția unor ample lucrări de restaurare la *Porta Praetoria* din cadrul așezării și castrul roman Porolissum, una din cele mai importante rezervații arheologice din țară

● *Primăria veche din Sibiu*

Terminarea lucrărilor de restaurare pentru amenajarea în clădire a Secției de istorie a Muzeului Brukenthal

● *Biserica Sf. Ioan cel Nou (sec. XVI) din Suceava*

Terminarea lucrărilor de conservare-restaurare a picturilor exterioare, acțiune ce urmează a fi abordată cele de la picturile interioare

Proiect: colectiv condus de Oliviu Boldura

● *Biserica Voroneț, județul Suceava*

Continuarea lucrărilor de conservare-restaurare a frescelor exterioare, acțiune ce urmează a se încheia în anul 1985

Proiect: colectiv condus de N. Sava și Oliviu Boldura

● *Cetatea Sucevei*

Lucrări de consolidare și amenajare a podului vechi de acces

● *Casa Domnească de la Putna, județul Suceava*

Continuarea lucrărilor de restaurare și punere în valoare a casei din vremea lui Ștefan cel Mare. Terminarea ridicării zidului Casei Domnești urmînd în anul 1986 să se pună sub acoperiș și al doilea tronson al construcției; este în curs de terminare drumul de strajă

Proiect: arh. Șt. Balș, arh. V. Antonescu (pentru arhitectură), Institutul de Proiectări al județului Suceava (pentru rezistență și instalații)

● *Clădiri din Piața Unirii nr. 1 și Piața Hunyade nr. 1, Timișoara, județul Timiș*

Continuarea lucrărilor de consolidare-conservare și punere în valoare

● *Basilica cu criplă de la Niculișel (sec. IV), județul Tulcea*

Lucrări de consolidare-conservare a monumentului (drenarea apelor pluviale, construcție de protecție etc.), urmînd ca, în anii următori, să se continue protejarea întregului ansamblu

Proiect: Serviciul de proiectări județean

● *Casa Ghica, municipiul Vaslui*

Continuarea lucrărilor de reparații

● *Biserica Mănăstirii Cozia, județul Vâlcea*

Lucrări de consolidare a pridvorului bisericii

Proiect: ing. Al. Cișmigiu, ing. Mircea Crișan

Continuarea lucrărilor de conservare-restaurare a picturilor interioare ale bisericii zidite de Mircea cel Bătrîn

Proiect: colective conduse de pictorii restauratori Ion Neagoe și Viorel Grimalschi

● *Mausoleul Mărășești, județul Vrancea*

Executarea lucrărilor de restaurare a picturilor (lucrări efectuate de I. S. Decorativa)

● Acțiuni de inventariere și întreținere a cimitirelor și monumentelor comemorative din țară

## A XIX-A SESIUNE ANUALĂ DE RAPORTE PRIVIND REZULTATELE CERCETĂRILOR ARHEOLOGICE DIN ANUL 1984

Important mijloc de afirmare a sentimentului istoric și de exprimare a unor puncte de vedere pe seama unei nuanțate și diversificate problematici legate de continua și mereu necesara întoarcere la origini, la izvoare, sesiunea anuală de rapoarte de arheologie a devenit una din manifestările naționale de prestigiu care contribuie substanțial la valorificarea istoriei trecutului, a patrimoniului nostru cultural.

Ajunsă la a XIX-a ediție, sesiunea, organizată anul acesta la Tirgoviște, sub egida Academiei de Științe Sociale și Politice a Republicii Socialiste România, de către Consiliul Culturii și Educației Socialiste și cu sprijinul nemijlocit al Comitetului județean de cultură și educație socialistă și al Complexului muzeal Dimbovița, s-a bucurat de prezența unor reprezentanți și personalități de prestigiu din conducerea Consiliului Culturii și Educației Socialiste, a Comitetului județean Dimbovița al P.C.R., a Secției de istorie a Academiei de Științe Sociale și Politice și Comisiei arheologice.

La luările de cuvînt din ședința de deschidere a lucrărilor sesiunii s-au formulat aprecieri la adresa activității de săpături și cercetări arheologice din anul 1984, cuprinzînd elementele cele mai importante ale planului național unic de cercetare în cadrul celor 167 obiective și 52 săpături de salvare; s-a evidențiat conservarea unor obiective arheologice în zonele unde acestea erau amenințate de distrugere ca și faptul că cercetarea arheologică a precedat transformările ce-au cuprins județele în ultimii ani (e cazul județului Dimbovița); s-au făcut unele îndemnuri în legătură cu activitatea viitoare și anume: o mai atentă grijă pentru o repartiție judicioasă pe perioade și epoci pe întreg cuprinsul țării, concentrarea cercetării asupra unor probleme esențiale im-

brățișind în continuare procesul de etnogeneză, continuitatea populației autohtone în același teritoriu ca și stringenta valorificare a rezultatelor cercetării pe multiple planuri (printre care repertorierea descoperirilor din toate epocile și provinciile românești, completîndu-se seria începută cu județele Suceava și Iași) ceea ce va face ca argumentele să se îmbogățească și să lumineze adevărurile istorice, contribuind în același timp la obținerea unei eficiențe sporite în munca de educație patriotică a oamenilor muncii din patria noastră.

La lucrările pe secțiuni s-au remarcat o serie de rapoarte interesante și s-au desprins concluzii deosebit de importante pentru orientarea cercetărilor viitoare.

**Secția I. Arheologia comunei primitive. Premisele civilizației tracice**

Cuprinderea tuturor teritoriilor în investigațiile paleolitice (Moldova este bine reprezentată) este la fel de necesară ca și extinderea cercetării perioadei bronzului timpuriu (suficient cunoscut prin descoperirile din Transilvania de sud și Muntenia).

În aceeași secție au fost evidențiate rezultatele obținute anul trecut în cercetarea în continuare a culturilor și așezărilor neolitice: Cîrcea (jud. Dolj), Starcevo-Criș, Suplacu de Barcău (jud. Bihor), Trestiana (Jud. Sibiu), Parța (jud. Timiș), Hamangia (jud. Constanța); a ceramicii lineare a culturii Turia (jud. Covasna) și a bronzului timpuriu la Iclod (jud. Cluj); în cercetarea davei de la Radovanu (jud. Călărași) ș.a.

**Secția a II-a. Civilizația traco-geto-dacică**  
Dezvăluirea unei realități care a oferit surpriza unor noutăți începînd cu necropolele din secolele VI—V î.e.n. pînă la marile așezări de tip „dava” s-a asociat cu descoperirile privind ritualul de înmormintare și meșteșugurile la geto-daci ca și sistemul de fortifi-

cații specifice acestora. În acest sens, cercetări importante s-au făcut la cetățile dacice de la Cugir (jud. Alba), Bunești-Averești (jud. Vaslui), Brad și Răcățiu (jud. Bacău), la necropola geto-dacică de la Telești-Drăgoești (jud. Gorj) și necropolele getice de la Bugeac (jud. Constanța), în așezarea de epocă La Tène de la Borniș (jud. Neamț) cu descoperiri dintr-un atelier de fierar (un clește și un foarfecă de tăiat tablă fără analogii, deocamdată, în altă așezare similară din țară).

**Secția a III-a. Arheologia clasică greco-romană. Procesul simbiozei daco-romane**

Materialele acestei secții, reflectînd un mileniu de existență (sec. V î.e.n.—sec. VI e.n.), au cuprins rezultatele cercetărilor arheologice efectuate în șantiere de tradiție ca: Histria (cu pronunțată ieșire în teritoriul rural — zona Casimcei), în cel mai bogat punct al ei, Nuntași, descoperindu-se construcții de sec. V î.e.n.; Argamum (vestigiile unei străzi și pavaj de secol VI); Callatis (descoperiri ale perioadei romano-bizantine obținute din necropola din sec. VI—VII); Tomis (un complex funerar inedit cu noi precizări stratigrafice); Tropaeum Traiani; Ulpia Traiana.

Procesul simbiozei daco-romane a fost relevat de descoperirile de la: Romula — jud. Olt, Micăsasa — jud. Sibiu (unde meșteșugul olăritului este bine reprezentat), Ampelum — jud. Alba, Moldova Nouă — jud. Caraș-Severin.

În anul 1984 s-au efectuat cercetări aerofotografice la obiective arheologice din județele Cluj și Sălaj, apoi săpături la castelele din Dacia romană: Gilău, Iișua, Tibiscum; ca și cercetări la termele de la Mică și palestrele de la Porolissum.

**Secția a IV-a. De la daco-romani la români**  
Rapoartele au cuprins o tematică largă cu referiri la materialele din sec. II—III pînă în